

Seat No. : _____

ND-114

November-2013

B.A. (Sem.-III) (CBCS)

Core-202 : Geography

(Geography of India (Physical))

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) ભારતના મુખ્ય ભૂપૃષ્ઠીય વિભાગો કયા છે ? દ્વિપકલ્પીય ઉચ્ચપ્રદેશોની ભૌગોલિક લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો. 14

(A) Which are the major physiographic divisions of India ? Present clearly the geographical characteristics of Peninsular Uplands.

અથવા/OR

(બ) ગંગા તથા બ્રહ્મપુત્રા નદી તંત્ર પર નોંધ લખો.

(B) Write a note on Ganga and Brahmaputra river systems.

2. (અ) ભારતના મુખ્ય આબોહવાકીય પ્રદેશો કયા છે ? તેમની શું વિશિષ્ટતાઓ છે ? 14

(A) Which are the major climatic regions of India ? What are their characteristics ?

અથવા/OR

(બ) ભારતના મુખ્ય જમીન જૂથો કયા છે ? તેમની લાક્ષણિકતાઓ અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(B) Which are the main soil groups of India ? What are their characteristics and significance ?

3. (અ) ભારતમાં કુદરતી વનસ્પતિના કયા પ્રકાર જોવા મળે છે ? તે પૈકી આલ્પાઈન તથા ભરતીના જંગલોનો વિગતે પરિચય આપો. 14

(A) Which vegetation types are found in India ? Of these, describe the Alpine and Tidal forests.

અથવા/OR

(બ) ટૂંકનોંધ લખો :

(B) Write short notes on :

(i) ભારતમાં બોક્સાઈટનું વિતરણ અને ઉત્પાદન

Distribution & production of bauxite in India

(ii) ભારતમાં અબરખનું વિતરણ અને ઉત્પાદન

Distribution & production of mica in India

4. (अ) भारतमां परमाशु उर्जांनुं वधतु मडत्व दशरवो. 14
(A) Present clearly the increasing significance of nuclear power in India.

अथवा/OR

- (બ) ભારતના જલીય સંસાધનો તથા મત્સ્ય પ્રવૃત્તિ પર નોંધ લખો.
(B) Write a note on the aquatic resources and fishing in India.

5. નીચેના પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. 14

Choose the correct option for the following :

- (i) નીચેના પૈકી કયા દેશ સાથે ભારતને સીધી જમીન સીમા નથી ?

- (a) મ્યાંમાર (b) માલદીવ્સ
(c) નેપાળ (d) ભુતાન

India does not have a direct land boundary with

- (a) Myanmar (b) Maldives
(c) Nepal (d) Bhutan

- (ii) ટેકટોનિક ઉત્ક્રાંતિ સંદર્ભે ભારતનું નીચેના પૈકી કયું ભૂમિસ્વરૂપ વધુ પ્રાચીન છે ?

- (a) શિવાલિક (b) ગંગા મુખત્રિકોણ
(c) થરનું રણ (d) પાવાગઢ

Which of the following landforms is most ancient with respect to tectonic evolution of India ?

- (a) Siwalik (b) Ganga delta
(c) Thar (d) Pavagadh

- (iii) તુંગભદ્રા કઈ નદીની સહાયક નદી છે ?

- (a) તાપી (b) તિસ્તા
(c) ક્રિશ્ના (d) ગોદાવરી

Tungabhadra is a tributary of

- (a) Tapi (b) Tista
(c) Krishna (d) Godavari

- (iv) ભારતમાં મોસમના ઉદ્ભવ સાથે નીચેના પૈકી કઈ ઘટના સંકળાયેલી છે ?

- (a) જેટ-પ્રવાહોનું સ્થળાંતર (b) ભરતી-ઓટ
(c) તિબેટમાં હિમપાત (d) હિમાલયમાં હિમનદીઓનું પીગળવું

Which of the following phenomenon is related with monsoon origin in India ?

- (a) Jet-stream migration (b) Tide-eff
(c) Snowfall in Tibet (d) Melting of glaciers in Himalayas

- (v) ટ્રેવર્થા અનુસાર દ્વિપકલ્પીય ભારતની આબોહવા એકંદરે કયા પ્રકારની છે ?
- (a) ઉષ્ણકટીબંધીય મોસમી (b) વિષુવવૃત્તીય
(c) ઉપોષ્ણ (d) ઉષ્ણકટિબંધીય સવાના

According to Trewartha, climate of Peninsular India is

- (a) Tropical monsoon (b) Equatorial
(c) Sub-tropical (d) Tropical Savanna

- (vi) તરાઈની જમીનો કયા ભૂમિસ્વરૂપની નિકટમાં આવેલી છે ?
- (a) સહ્યાદ્રિ (b) નીલગિરિ
(c) શિવાલિક (d) અરવલ્લી

Tarai soils are in vicinity of

- (a) Sahyadri (b) Nilgiris
(c) Siwalik (d) Aravalli

- (vii) ઓક અને ચેસ્ટનટ કયા પ્રદેશના મુખ્ય વૃક્ષો છે ?

- (a) દંડકારણ્ય (b) પૂર્વ હિમાલય
(c) માળવા (d) મલબાર

Oak & chestnut mainly belong to

- (a) Dandkaranya (b) Eastern Himalayas
(c) Malva (d) Malabar

- (viii) ભારતમાં બોક્સાઈટના સૌથી વિશાળ ભંડાર કયા રાજ્યમાં આવેલા છે ?

- (a) ઓરિસ્સા (b) મધ્યપ્રદેશ
(c) કેરળ (d) રાજસ્થાન

India's largest bauxite reserves are located in

- (a) Orissa (b) M.P.
(c) Kerala (d) Rajasthan

- (ix) ભારતમાં સૌથી વધુ ખનિજ તેલ ઉત્પાદન ક્યાંથી પ્રાપ્ત થાય છે ?

- (a) ગુજરાત (b) આસામ
(c) બોમ્બે હાઈ (d) આંધ્ર પ્રદેશ

Which of the following is the largest oil producer in India ?

- (a) Gujarat (b) Assam
(c) Bombay High (d) Andhra Pradesh

- (x) રાષ્ટ્રીય વિદ્યુત ઉત્પાદનની ક્ષમતામાં જળ-વિદ્યુતનો ફાળો કેટલા ટકા છે ?

What is the share of hydel power in national installed capacity of electricity generation ?

- (a) 15 (b) 25
(c) 35 (d) 45

(xi) દેશમાં આધુનિક પરમાણુ-ઊર્જા મથકની સ્થાપના માટેની મંજૂરી ક્યાં મળી છે ?

- (a) કાકરાપાર (b) કટક
(c) કોઈમ્બતુર (d) કુદ્દનકુલમ

Where has been permission granted for setting up a Modern Nuclear Power Plant ?

- (a) Kakrapar (b) Cuttack
(c) Coimbatore (d) Kuddankulam

(xii) શ્વેત-ક્રાંતિ કયા સંસાધન સાથે સંકળાયેલી છે ?

- (a) વનસ્પતિજ સંસાધન (b) પ્રાણીજ સંસાધન
(c) સૌર ઊર્જા (d) ખનિજ સંસાધન

White revolution is related to

- (a) Plant-resource (b) Animal resource
(c) Solar energy (d) Mineral resource

(xiii) નર્મદા અને તાપી વચ્ચેનું જળ વિભાજક કયું છે ?

- (a) વિંધ્ય (b) સહ્યાદ્રિ
(c) સાતપુરા (d) સાપુતારા

Which is the water divide between Narmada and Tapi ?

- (a) Vindhya (b) Sahyadri
(c) Satpura (d) Saputara

(xiv) નીચેના પૈકી કયા રાજ્યમાં ભરતી જંગલો જોવા મળતા નથી ?

- (a) ગુજરાત (b) પશ્ચિમ બંગાળ
(c) આંધ્ર પ્રદેશ (d) કર્ણાટક

Tidal forests are not found in

- (a) Gujarat (b) West Bengal
(c) Andhra Pradesh (d) Karnataka